

प्रातर्विद्यार्थशिल्पानां देशान्तरनिवासिनां ।

क्रोशमात्रो ऽपि भूभागः शतयोजनवद्वेत् ॥ ४४७ ॥

अथ स्वस्थानसमीपवर्तिना पापबुद्धिना धर्मबुद्धिरभिहितः । भद्र न सर्वमेतद्वित्तं गृहं प्रतिनेतुं युज्यते । यतः कुटुम्बिनो बान्धवाश्च प्रार्थयिष्यन्ति । तदत्रैव वनगृह्णे क्वापि भूमौ निक्षिप्य किञ्चिन्मात्रमादाय गृहं प्रविशावः । भूयो ऽपि प्रयोजने सज्जाते तन्मात्रं समेत्यास्मात् स्थानान्निष्यावः । उक्तं च ।

न वित्तं दर्शयेत् प्राज्ञः कस्यचित् स्वल्पमप्यहो ।

मुनेरपि यतस्तस्य दर्शनाच्चलते मनः ॥ ४४८ ॥

१० तथा च । यथामिषं जले मत्स्यैर्भक्ष्यते स्वापदैर्भुवि ।

आकाशे पक्षिभिश्चैव तथा सर्वत्र वित्तवान् ॥ ४४९ ॥

तदाकर्ण्य धर्मबुद्धिराह । भद्र तर्ह्येवं क्रियतां । तथानुष्ठिते द्वावपि तौ स्वगृहं गत्वा सुखेन संस्थितवन्तौ । अथान्यस्मिन्नहनि पापबुद्धिर्निशीथे ऽटव्यां गत्वा तत् सर्वं वित्तं समादाय गतीं पूरयित्वा स्वभवनं १५ जगाम । अथान्येद्युर्धर्मबुद्धिं समभ्येत्य प्रोवाच । सखे बहुकुटुम्बावावां । वित्ताभावात् सीदावः । तद्गत्वा तत्र स्थाने किञ्चिन्मात्रं धनमानयावः । सो ऽब्रवीत् । भद्र एवं क्रियतां । अथ द्वावपि तत् स्थानं यावत् खनतस्तावद्वित्तं माण्डं दृष्टवन्तौ । अत्रान्तरे पापबुद्धिरात्मशिरस्ताडयन् प्रोवाच । भो धर्मबुद्धे त्वया कृतमेव तद्वनं नान्येन । यतो २० भूयो ऽपि गतीपूरणं कृतं । तत् प्रयच्छ मे तस्यार्द्धं । अथाहं राजकुले निवेदयिष्यामि । स आह । भो दुरात्मन् । मैवं वद । धर्मबुद्धिः खल्वहं । नैतच्चौरकर्म करोमि । उक्तं च ।

मातृवत् परदाराणि परद्रव्याणि लोष्टवत् ।

आत्मवत् सर्वभूतानि वीक्षन्ते धर्मबुद्धयः ॥ ४५० ॥

२५ एवं द्वावपि तौ विवादमानौ धर्माधिकरणं गतौ । प्रोचतुश्च परस्परं